

Analýza vplyvov na životné prostredie

5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?

Typ, veľkosť a rozsah vplyvu

Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Medzibodrožie na roky 2022 – 2051 (ďalej len „program starostlivosti o CHVÚ Medzibodrožie“ alebo „predkladaný materiál“) predpokladá iba pozitívny vplyv na všetky zložky životného prostredia, najmä na 37 vtáčích druhov, ktoré sú predmetom ochrany v Chránenom vtáčom území (CHVÚ) Medzibodrožie. Negatívne vplyvy sa nepredpokladajú na žiadne zložky životného prostredia.

V materiáli je definovaný stav vtáčích druhov a stanovené ciele ochrany pre zachovanie ich priaznivého stavu resp. pre zlepšenie stavu. V predkladanom materiáli sú rovnako aj opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov a zásady využívania CHVÚ Medzibodrožie pre relevantné socioekonomické aktivity. Stanovenie cieľov ochrany a opatrení je dôležitým záväzkom vyplývajúcim z EÚ legislatívy. Medzi takéto záväzky patrí aj monitoring jednotlivých vtáčích druhov, prijatie preventívnych opatrení, ako aj primerané posúdenie plánov a projektov, ktoré samostatne alebo v kombinácii s inými môžu mať na územie významný vplyv.

Hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia:

1. Organizmy – biota

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	veľký
<i>rozsah vplyvu</i>	CHVÚ Medzibodrožie, čiastočne územie SR
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	veľmi významný, priaznivý

CHVÚ Medzibodrožie bolo vyhlásené v roku 2008 pre zachovanie biotopov 37 vzácných vtáčích druhov. Je dnes územím s najväčším významom pre ochranu hniezdiacich populácií volavkovitých vtákov na Slovensku, ale aj niektorých ďalších druhov. Hniezdia tu najväčšie slovenské populácie bociana bieleho, bučička veľkého, bučička močiarného, čorika čierneho, chavkoša nočného, chriašťa malého, kane močiarnej a volavky purpurovej. Na základe údajov sa predpokladá pravidelné hniezdenie chochlačky bieloakej. Hniezdia tu významné počty beluš veľkej, bociana čierneho, haje tmavej, včelárika zlatého a ďalších druhov. V území je určených ako predmet ochrany 37 druhov vtáctva európskeho významu. Dnes je však CHVÚ Medzibodrožie hniezdiskom aj ďalších vzácných druhov vtáctva, a to napríklad orla kráľovského, orliaka morského a lyžičiara bieleho.

CHVÚ Medzibodrožie je však významným aj pre množstvo iných vtáčích druhov, celkovo bolo v území zistených až 254 vtáčích druhov. Územie je veľmi cenné aj pre iné rastlinné aj živočíšne druhy. Vyskytuje sa v ňom 6 druhov rastlín európskeho významu: pichliač úzkolistý, kosatec bezlistý uhorský, lindernia puzdierkatá, marsilea štvorlistá, poniklec veľkokvetý, poniklec lúčny maďarský; a takisto výskyt viacerých vzácných druhov bezstavovcov (rovnokrídlovce a chrobáky) aj stavovcov (obojživelníky, plazy, ryby).

2. Voda

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	stredný
<i>rozsah vplyvu</i>	CHVÚ Medzibodrožie
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	významný, priaznivý

Charakteristickou črtou CHVÚ Medzibodrožie sú nížinné rieky Latorica, Laborec, Ondava, Bodrog, ich mŕtve ramená, lúky a lužné lesy. V území je vybudovaná sústava odvodňovacích kanálov a úprav tokov, ktoré zmenili prirodzený režim odtoku povrchových vôd. Zachovalé ostalo alúvium Latorice s bohatou sieťou bočných a mŕtvych ramien a mokradí.

V programe starostlivosti o CHVÚ Medzibodrožie sú navrhnuté viaceré opatrenia na zlepšenie kvality vody a vodného režimu za účelom ochrany vodných vtákov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Medzibodrožie - renaturácia vodných tokov a obnovenie zazemnených mokradí, ktorých súčasťou je aj dovedenie vody do

ramena Tice, sprietočnenie ramien, vybagrovanie zanesených depresí a odstránenie sedimentov zo zanesených vodných útvarov a pod.

3. Horniny a pôda

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	malý
<i>rozsah vplyvu</i>	CHVÚ Medzibodrožie
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	významný, priaznivý

Navrhované opatrenia sa len okrajovo zaoberajú problematikou hornín a pôdy. Napriek tomu bude mať ich realizácia pozitívny vplyv aj na pôdu a horniny, a to napr. už uvedeným pravidelným manažmentom lúčno-mokrad'ových biotopov a usmerňovaním používania prípravkov na ochranu rastlín či hnojív.

4. Ovzdušie

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s nepriamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	malý
<i>rozsah vplyvu</i>	CHVÚ Medzibodrožie
<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	málo významný, priaznivý

V predkladanom materiáli nie je uvedené žiadne opatrenie cielene zamerané na ochranu ovzdušia, ale nepriamy pozitívny vplyv budú mať opatrenia uvedené v časti 3.

5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?

Typ, veľkosť a rozsah vplyvu

CHVÚ Medzibodrožie sa vo vymedzených hraniciach čiastočne prekrýva s územím Chránenej krajinskej oblasti (CHKO) Latorica (23 198,4602 ha), na území ktorej platí druhý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“). Predkladaný materiál bude mať preto významne pozitívny vplyv na ako na CHKO Latorica, tak aj na CHVÚ Medzibodrožie, ktoré sa prekrýva so 14 (národnými) prírodnými rezerváciami (NPR, resp. PR): PR Krátke Tice, PR Zátinsky luh, PR Poniklecová lúčka, PR Boľské rašelinisko, NPR Tajba, PR Veľké jazero, NPR Botiansky luh, NPR Latorický luh, PR Dlhé Tice, PR Raškovský luh, PR Tarbucka, PR Biele jazero, PR Horešské lúky a PR Oborínsky luh; ako aj so 16 územiami európskeho významu: SKUEV0006 Rieka Latorica, SKUEV0007 Čičarovský les, SKUEV1007 Čičarovský les, SKUEV0012 Bešiansky polder, SKUEV0019 Tarbucka, SKUEV2019 Tarbucka, SKUEV0026 Raškovský luh, SKUEV0029 Veľký kopec, SKUEV0030 Horešské lúky, SKUEV0034 Boršiansky les, SKUEV0037 Oborínsky les, SKUEV0038 Oborínske jamy, SKUEV0236 Bodrog, SKUEV0329 Kováčske lúky, SKUEV0843 Dolný tok Ondavy a SKUEV0844 Dolný tok Laborca.

Medzihrádzový priestor rieky Latorica na úseku 22 km je od roku 1993 zapísaný do „Zoznamu medzinárodne významných mokradí“ v zmysle Ramsarského dohovoru ako „ramsarská lokalita Latorica“. Zaberá 4 404 ha v centrálnej časti CHVÚ Medzibodrožie a je územím medzinárodného významu podľa § 28b zákona č. 543/2002 Z. z.

<i>typ vplyvu</i>	pozitívny, s priamym environmentálnym dopadom, trvalý
<i>veľkosť vplyvu</i>	veľký
<i>rozsah vplyvu</i>	CHVÚ Medzibodrožie, CHKO Latorica, PR Krátke Tice, PR Zátinsky luh, PR Poniklecová lúčka, PR Boľské rašelinisko, NPR Tajba, PR Veľké jazero, NPR Botiansky luh, NPR Latorický luh, PR Dlhé Tice, PR Raškovský luh, PR Tarbucka, PR Biele jazero, PR Horešské lúky, PR Oborínsky luh, SKUEV0006 Rieka Latorica, SKUEV0007 Čičarovský les, SKUEV1007 Čičarovský les, SKUEV0012 Bešiansky polder, SKUEV0019 Tarbucka, SKUEV2019 Tarbucka, SKUEV0026 Raškovský luh, SKUEV0029 Veľký kopec, SKUEV0030 Horešské lúky, SKUEV0034 Boršiansky les, SKUEV0037 Oborínsky les, SKUEV0038 Oborínske jamy, SKUEV0236 Bodrog, SKUEV0329 Kováčske lúky, SKUEV0843 Dolný tok Ondavy, SKUEV0844 Dolný tok Laborca. Ramsarská lokalita Latorica.

<i>celkové hodnotenie environmentálnej významnosti vplyvu</i>	veľmi významný, priaznivý
Predpokladá sa významné zlepšenie stavu organizmov - rastlín, živočíchov, biotopov, najmä predmetu ochrany CHVÚ Medzibodrožie. Zlepšiť ich stav je hlavným cieľom predkladaného materiálu.	
5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?	
<i>Typ, veľkosť a rozsah vplyvu</i> Áno. Vzhľadom na skutočnosť, že viacero druhov, ktoré v CHVÚ Medzibodrožie žijú aj sťahovavé vtáky, zlepšenie stavu ochrany ich populácií bude mať priaznivý cezhraničný vplyv.	
5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?	
Opatrenia na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie nie sú potrebné, keďže predkladaný materiál navrhuje činnosti iba s pozitívnym vplyvom na životné prostredie.	